

Ю. О. Ольвінська,
к. е. н., доцент, завідувачка кафедри статистики та математичних методів в економіці,
Одеський національний економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5871-2647>

Л. О. Кирилова,
к. ф.-м. н., старший викладач кафедри статистики та математичних методів в економіці,
Одеський національний економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-4577-242X>

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.12.123

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ВПЛИВУ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА БЮДЖЕТНУ БЕЗПЕКУ

Y. Olvinska,

PhD in Economics, Associate Professor, Head of the Department of Statistics, Odessa National Economics University

L. Kyrylova,

PhD in Physical and Mathematical Sciences, Senior Lecturer of the Department of Statistics, Odessa National Economics University

STATISTICAL ANALYSIS OF THE IMPACT OF MACROECONOMIC INDICATORS ON BUDGETARY SECURITY

У статті досліджено бюджетну безпеку як один із ключових елементів економічної безпеки держави. Зосереджено увагу на необхідності аналізу макроекономічних факторів, які впливають на стан бюджетної системи України в умовах зростаючої економічної нестабільності. Метою статті є статистичне дослідження впливу ключових макроекономічних показників на рівень бюджетної безпеки України шляхом побудови регресійної моделі та виявлення основних факторів, що зумовлюють її послаблення. Проведено комплексний аналіз динаміки макроекономічних показників України за період 2010–2023 років, визначено тенденції їх змін, а також особливості їх впливу на бюджетну стабільність держави. Зазначено, що за аналізований період спостерігалось зростання номінального ВВП та водночас — посилення боргового навантаження, високий рівень інфляції та девальвація гривні, що створювало додаткові ризики для фінансової стійкості бюджету. Особливу увагу приділено аналізу динаміки інтегрального індексу бюджетної безпеки, який дозволяє оцінити здатність бюджетної системи ефективно функціонувати за умов кризових впливів. З метою кількісної оцінки взаємозв'язку між рівнем бюджетної безпеки та макроекономічними факторами побудовано економетричну регресійну модель. Результати моделювання засвідчили, що найбільший негативний вплив на бюджетну безпеку мають інфляція, девальвація національної валюти та зростання безробіття, тоді як зростання ВВП чинить позитивний ефект. Отримані висновки можуть бути використані для розробки ефективною макроекономічної та фінансової політики, спрямованої на зміцнення бюджетної стійкості держави та підвищення її економічної безпеки в умовах зовнішніх і внутрішніх викликів.

The article examines budgetary security as one of the key elements of the state's economic security. Attention is focused on the need to analyze macroeconomic factors that affect the state of the budget system of Ukraine in the context of growing economic instability. The choice of five main macroeconomic indicators that have a significant impact on the level of budgetary security is justified: gross domestic product (GDP), inflation, public debt, unemployment and the hryvnia exchange rate. A comprehensive analysis of the dynamics of these indicators in the period 2010–2023 is conducted, the trends of their changes are determined, as well as the features of their impact on the state's budgetary stability. It is noted that during the analyzed period, nominal GDP growth was observed and at the same time — an increase in the debt burden, a high level of inflation and devaluation of the hryvnia, which created additional risks for the financial stability of the budget. Particular attention is paid to the analysis of the dynamics of the integral index of budgetary security, which allows assessing the ability of the budgetary system to function effectively under crisis conditions. The index during 2010–2023 did not exceed 0.6, which indicates an unstable and vulnerable state of Ukraine's budgetary security. In order to quantitatively assess the relationship between the level of budgetary security and macroeconomic factors, an econometric regression model was built. The modeling results showed that the greatest negative impact on budgetary security is caused by inflation, devaluation of the national currency and growth in unemployment, while GDP growth has a positive effect. The value of the coefficient of determination ($R^2 = 0.992$) confirms the high level of explanatory power of the model. The conclusions obtained can be used to develop effective macroeconomic and fiscal policies aimed at strengthening the state's budgetary stability and increasing its economic security in the face of external and internal challenges.

Ключові слова: Макроекономічні показники, бюджетна безпека, статистичний аналіз, державний борг, інфляція, безробіття, ВВП, фінансова стабільність, регресійний аналіз.

Key words: Macroeconomic indicators, budget security, statistical analysis, public debt, inflation, unemployment, GDP, financial stability, regression analysis.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ТА ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Бюджетна безпека є ключовим елементом фінансової стабільності будь-якої держави, а також складовою її економічної безпеки. Бюджетна безпека визначає здатність держави забезпечувати стійкість бюджетної системи, виконувати соціально-економічні зобов'язання, підтримувати макроекономічну рівновагу та адекватно реагувати на фінансові ризики. В той самий час бюджетна безпека значною мірою залежить від динаміки таких макроекономічних показників як: валовий внутрішній продукт, рівень інфляції та безробіття, обсяг державного боргу та податкових надходжень, валютний курс тощо.

В умовах економічної нестабільності, глобальних фінансових криз, посилення боргового навантаження та зростаючих бюджетних дисбалансів питання оцінки та прогнозування бюджетної безпеки набуває особливої актуальності. Необхідність регулярного моніторингу стану бюджетної безпеки та системного статистичного аналізу взаємозв'язку між макроекономічними показниками та бюджетною безпекою зумовлена не лише необхідністю мати можливість оцінити поточний рівень фінансової стійкості держави, а й в першу чергу потребою в розробці ефективних механізмів управлін-

ня бюджетними ризиками, попередження бюджетних криз, підвищення фінансової стійкості держави та забезпечення стійкого економічного розвитку. Саме цим зумовлена актуальність обраної теми дослідження.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

На сьогоднішній день у більшості наукових дослідженнях увага приділяється вивченню бюджетної безпеки як складової національної безпеки. Ще одним популярним напрямком економічних досліджень є оцінка макроекономічних загроз економічній безпеці України, а також оцінка впливу окремих макроекономічних факторів на бюджетні показники. Також багато українських науковців приділяють увагу оцінці рівня бюджетної безпеки України. Серед українських науковців, що займаються дослідженням питань національної безпеки та її окремих складових, у тому числі бюджетної безпеки, слід виділити таких вчених як: А. Липкань, М. Житар, Н. Мельничук, С. Залюбовська, О. Іващенко, Н. Шикіна, І. Гнидюк, А. Юренко, Д. Грицишен, С. Свірко, Д. Маринів, І. Супрунова, С. Ситнік, А. Дикий, Г. Коцюрубенко [1–10].

В цілому, останні дослідження підкреслюють важливість комплексного підходу до аналізу впливу макроекономічних показників не лише на національну чи економічну безпеку, а також важливість оцінки їх впливу

саме на бюджетну безпеку. Тому саме використання статистичних методів аналізу дозволяє виявити ключові фактори ризику та розробити ефективні стратегії для забезпечення фінансової стійкості держави.

ВИЯВЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

Попри значну кількість наукових досліджень, присвячених бюджетній безпеці та її взаємозв'язку з макроекономічними показниками, існує низка аспектів, які потребують подальшого аналізу. Так, більшість досліджень фокусуються на ретроспективному аналізі макроекономічних факторів, проте залишається недостатньо розробленим аналіз впливу факторів на рівень бюджетної безпеки та можливості прогнозування цих змін на майбутнє. Тому подальші дослідження впливу макроекономічних показників на рівень бюджетної безпеки та побудова прогнозів майбутніх змін, сприятимуть прийняттю більш ефективних управлінських рішень для зміцнення фінансової стабільності держави.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ ДОСЛІДЖЕННЯ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою даної статті є статистичне дослідження впливу ключових макроекономічних показників на рівень бюджетної безпеки України шляхом побудови регресійної моделі та виявлення основних факторів, що зумовлюють її послаблення. Для досягнення поставленої мети було поставлено та вирішено такі основні завдання: визначено сутність бюджетної безпеки, обґрунтовано вибір макроекономічних показників, що мають найбільший вплив на рівень бюджетної безпеки; проведено аналіз динаміки основних макроекономічних показників та інтегрального індексу бюджетної безпеки України за період 2010—2023 рр.; побудовано регресійну модель для кількісного оцінювання впливу основних макроекономічних показників на рівень бюджетної безпеки та виявлено критичні фактори ризику бюджетної нестабільності.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Бюджетна безпека є однією з ключових складових економічної безпеки держави, саме вона визначає її здатність забезпечувати збалансованість бюджетної системи, стійкість до внутрішніх та зовнішніх ризиків, а також ефективне використання бюджетних ресурсів. В умовах зростаючої макроекономічної нестабільності важливого значення набуває не лише моніторинг поточного стану бюджетної безпеки, а й аналіз впливу на її рівень макроекономічних факторів.

Серед макроекономічних факторів, що безпосередньо впливають на рівень бюджетної безпеки, слід виділити обсяг валового внутрішнього продукту, рівень інфляції, обсяг державного боргу, рівень безробіття та обмінний курс гривні до долара США.

Так, ВВП є базовим макроекономічним показником, що характеризує загальний обсяг вироблених товарів та послуг у країні. Його зростання свідчить про розширення економіки, що зазвичай супроводжується збільшенням доходів державного бюджету, в першу чергу завдяки розширенню податкової бази. Зростан-

ня ВВП дозволяє оптимізувати бюджетні видатки, зокрема знижуючи потребу у фіскальних стимулах. Але зниження ВВП, навпаки, загрожує фінансовою нестійкістю бюджету, зменшенням доходів і збільшенням боргового навантаження.

В свою чергу інфляція напряму впливає на купівельну спроможність населення, вартість бюджетних зобов'язань та реальну вартість доходів. Помірна інфляція може сприяти номінальному зростанню доходів бюджету, високий же рівень інфляції веде до ерозії реальних доходів, збільшенню соціальних витрат, а також ускладнює планування бюджету. Слід також відмітити, що гіперінфляція є одним з ключових ризиків для фінансової стійкості держави.

Показник державного боргу характеризує боргове навантаження на економіку країни та фіскальну стійкість держави. Високе співвідношення державного боргу до обсягів ВВП свідчить про фінансову вразливість країни та обмежує фіскальний простір для маневру в кризових ситуаціях. В свою чергу зростання державного боргу потребує збільшення видатків на його обслуговування та зменшує частку коштів на соціальні та інвестиційні програми. Надмірний державний борг знижує довіру інвесторів та кредитний рейтинг країни на світовому рівні, що впливає на інвестиційний клімат та інвестиційну привабливість країни в цілому.

Безробіття є загальним соціально-економічним індикатором та безпосередньо впливає на податкові надходження та бюджетні видатки. Так, зростання безробіття призводить до зменшення надходжень від ПДФО, ЄСВ та інших трудових податків. В той же час збільшується потреба у таких соціальних трансфертах як допомога по безробіттю, субсидії, соціальні пільги тощо. Високий рівень безробіття знижує економічну активність, що негативно позначається на доходах бюджету загалом.

Враховуючи відкритість української економіки та обсяг зовнішнього боргу, валютний курс має критичне значення для бюджетної безпеки. Девальвація гривні призводить до зростання витрат на обслуговування зовнішнього боргу, що формує додатковий тиск на бюджет. Одночасно зростають митні надходження у гривневому еквіваленті, але цей позитивний ефект часто не перекидає негативні наслідки для боргової стабільності. Волатильність курсу також ускладнює бюджетне планування та прогнозування.

Таким чином обрані показники охоплюють ключові сфери впливу на бюджетну безпеку, а саме: економічне зростання, цінову стабільність, боргову стійкість, соціальну стабільність та валютну вразливість. Усі ці чинники формують комплексне середовище, в якому функціонує бюджетна система, і визначають її стійкість, адаптивність та здатність протистояти кризам.

Тому далі розглянемо динаміку обраних макроекономічних показників в Україні за 2010—2023 роки (табл. 1).

Із таблиці видно, що протягом аналізованого періоду спостерігається позитивна тенденція до зростання номінального ВВП, так у 2023 році порівняно з 2010 роком обсяг ВВП збільшився у 4,5 рази або на 3796 млрд грн.

Таблиця 1. Динаміка основних макроекономічних показників в Україні за період 2010–2023 роки

Рік	ВВП, млрд грн	Рівень інфляції, %	Питома вага державного боргу у ВВП, %	Рівень безробіття, %	Курс гривні, грн/\$	Індекс бюджетної безпеки, коефіцієнт
2010	1079	9,1	39,7	8,1	7,93	0,52
2011	1223	4,6	36,4	7,9	7,99	0,55
2012	1320	-0,2	37,5	7,5	8,14	0,57
2013	1405	0,5	39,9	7,2	8,15	0,56
2014	1586	24,9	70,2	9,5	11,89	0,42
2015	1989	43,3	79,1	9,1	21,84	0,30
2016	2385	12,4	72,9	9,9	25,55	0,38
2017	2981	13,7	61,5	9,3	26,60	0,44
2018	3558	10,9	60,8	8,5	27,20	0,49
2019	3974	4,1	50,3	8,2	25,84	0,58
2020	4313	5,0	48,9	9,0	27,20	0,60
2021	4431	10,0	49,2	9,4	28,00	0,55
2022	4598	26,6	78,0	19,6	36,57	0,33
2023	4875	13,1	71,4	16,0	37,43	0,40

Джерело: складено авторами [11;12; 13].

Але слід також відмітити зростання рівня інфляції та курсу долара, що свідчить про те що реальні обсяги ВВП не показують таких значних темпів зростання. Так, за аналізований період курс долара збільшився у 4,7 рази та досяг свого історичного максимуму — 37,43 гривні за долар. Рівень інфляції коливався протягом аналізованого періоду, найвищий рівень спостерігався у 2014, 2015 та 2022 роках — 24,9%, 26,6% та 43,3% відповідно. А у 2012 році була зафіксована дефляція у розмірі 0,2%.

За аналізований період також спостерігається негативна тенденція до підвищення рівня безробіття в Україні. Так, у 2023 році порівняно з 2010 роком рівень безробіття збільшився майже у 2 рази; найбільший рівень, 19,6%, спостерігався у 2022 році.

Також слід відмітити значне зростання питомої ваги державного боргу у ВВП. Так, у 2023 році питома вага державного боргу склала 71,4% проти 39,7% у 2010 році. Більш наочно представимо динаміку зазначених показників на рис. 1.

Що стосується показника бюджетної безпеки, то у таблиці 1 він представлений у вигляді інтегрального індексу, який характеризує рівень стійкості державного бюджету до внутрішніх та зовнішніх загроз, а також здатність бюджетної системи забезпечувати виконання основних фінансових функцій держави за умов макроекономічної нестабільності. Інтегральний індекс бюджетної безпеки приймає значення від 0 до 1, чим ближче до одиниці, тим вище рівень бюджетної безпеки в

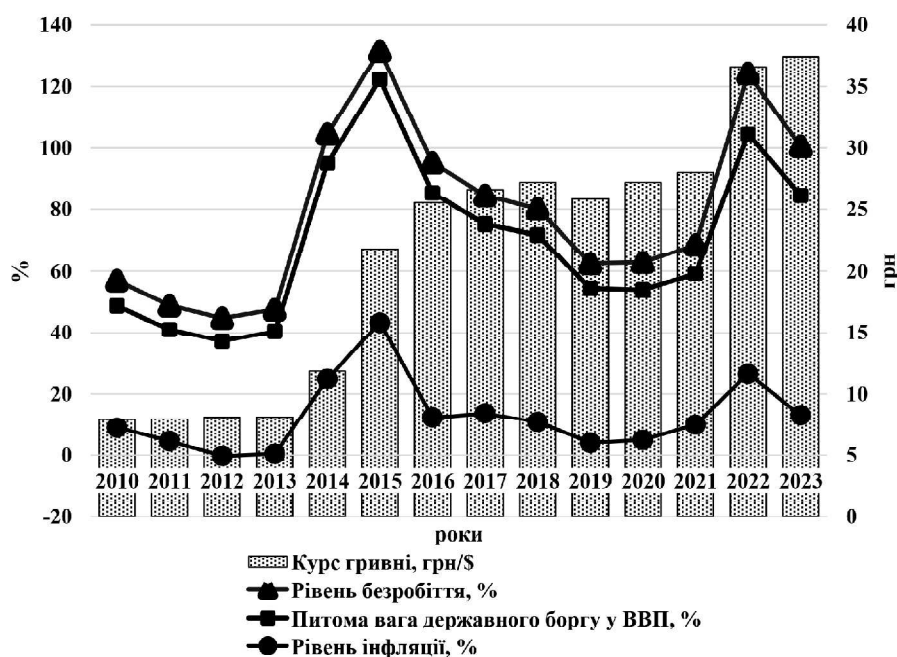

Рис. 1. Динаміка макроекономічних показників, що впливають на рівень бюджетної безпеки України, за період 2010–2023 роки

Джерело: складено авторами [11;12].

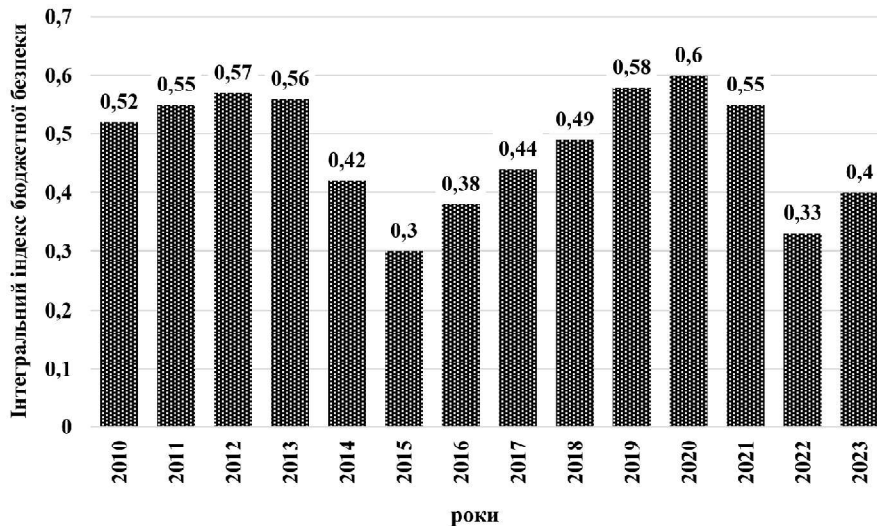

Рис. 2. Динаміка інтегрального індексу бюджетної безпеки в Україні в 2010–2023 роках

Джерело: складено авторами [11;12;13].

країні. Представимо динаміку інтегрального індексу на рис. 2.

Як видно з рис. 2 рівень бюджетної безпеки в Україні за аналізований період не перевищував 0,6, це свідчить про нестабільний або ризикований стан бюджетної безпеки.

Найвищий рівень спостерігався у 2020 році, а найнижчий рівень — у 2015 та 2022 роках, тоді рівень бюджетної безпеки був близьким до критичного. Це свідчить про значну вразливість бюджетної системи від макроекономічних загроз. Тому на наступному етапі аналізу доцільно проаналізувати вплив макроекономічних показників на рівень бюджетної безпеки.

Для кількісної оцінки впливу макроекономічних показників на бюджетну безпеку було побудовано регресійну модель. В якості результативного показника було взято інтегральний індекс бюджетної безпеки (y), а в якості факторів наступні показники: x_1 — номінальний ВВП, x_2 — індекс інфляції, x_3 — питома вага державного боргу у до ВВП, x_4 — рівень безробіття, x_5 — середньорічний обмінний курс гривні к долару.

У ході аналізу була отримана наступна модель:
 $y = 0,668 + 0,000078x_1 - 0,0025x_2 - 0,0017x_3 - 0,0087x_4 - 0,0091x_5$ (1).

За результатами побудови даної регресійної моделі можна зробити наступні висновки: зростання ВВП на 1 млрд грн підвищує індекс бюджетної безпеки на 0,000078 одиниць, а зростання інфляції на 1% знижує індекс на 0,0025 одиниць, зростання державного боргу на 1% — на 0,0017 одиниць, зростання безробіття на 1% — на 0,0087 одиниць, а девальвація гривні на 1 грн/долар знижує індекс бюджетної безпеки на 0,0091 одиниць.

Перевірка показників значимості моделі ($R^2 = 0,992$) свідчить, про те що 99,2% варіації індексу бюджетної безпеки обумовлена змінами факторів, що входять у модель.

Побудована регресійна модель демонструє, що макроекономічні показники, зокрема інфляція, обмінний курс, безробіття та боргове навантаження, мають суттєвий вплив на рівень бюджетної безпеки України. Найбільший негативний ефект спостерігається від інфляції,

обмінного курсу та безробіття. Водночас, зростання ВВП позитивно впливає на бюджетну стійкість.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Проведене дослідження дозволило здійснити комплексний аналіз впливу ключових макроекономічних показників на рівень бюджетної безпеки України за період 2010—2023 років. На основі побудованої регресійної моделі було встановлено, що найбільше на динаміку рівня бюджетної безпеки впливає інфляція, рівень безробіття, частка державного боргу у ВВП та обмінний курс гривні. Виявлений взаємозв'язок між макроекономічною стабільністю та рівнем бюджетної безпеки вказує на необхідність узгодженої фінансової та монетарної політики.

Аналіз динаміки інтегрального індексу бюджетної безпеки дозволив кількісно оцінити рівень фінансової стійкості держави та виявити періоди найбільшої вразливості унаслідок економічних та геополітичних криз.

У подальших дослідженнях впливу факторів на бюджетну безпеку доцільно розширити коло макроекономічних показників, включаючи індикатори тіньової економіки, інвестиційної активності, обсягів міжнародної допомоги, а також поглибити регіональний аспект аналізу.

Отримані результати можуть бути корисними для державних органів влади у процесі формування стратегії забезпечення бюджетної стійкості, а також для науковців, що досліджують фінансову безпеку в умовах нестабільного макроекономічного середовища.

Література:

1. Липкань А. Статистична оцінка макроекономічних загроз економічній безпеці України в умовах російсько-української війни. Збірник наукових праць Державного податкового університету. 2024. № 1. С. 42—47. DOI: 10.32782/2617-5940.1.2024.6.
2. Житар М. О. Вплив макрофінансових дисбалансів на фінансову безпеку держави: інструменти оцінки та стратегії мінімізації ризиків. Економіка та суспільство.

2025. № 71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-15>

3. Мельничук Н. Ю., Залюбовська С. С., Іващенко О. А. Оцінювання впливу окремих макроекономічних факторів на бюджетні показники. Ефективна економіка. 2019. № 6. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.6.16

4. Шикіна Н., Сіренко А. Дефіцит державного бюджету як провідний індикатор бюджетної безпеки держави. Науковий вісник Одеського національного економічного університету 2024. № 7—8 (320—321), с. 108—113. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2024-7-8-320-321-108-113>

5. Гнидюк І. В., Юренко А. О. Бюджетна безпека як невід'ємний складник національної безпеки держави. Економіка та підприємництво, 2021, № 1 (118). С. 94—98.

6. Грицишен Д. О., Свірко С. В., Супрунова І. В. Бюджетна безпека як об'єкт аналітичних досліджень в умовах реформування системи управління місцевими бюджетами. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 24. С. 129—134. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.24.129

7. Свірко, С., Дикий, А., Дика, О., Тростенюк, Т. (2022). Бюджетна безпека як динамічна детермінанта соціально-економічного розвитку України. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2022. № 6 (47), С. 280—293. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.47.2022.3913>

8. Шикіна Н. А., Коцюрубенко Г. М. Бюджетна безпека України: виклики сучасності // Розвиток національно економіки: теорія і практика: Матеріали міжнародно науково-практично конференції, м. Івано-Франківськ — Тернопіль: Крок, 2015. Ч.3. С. 125—126.

9. Маринов Д. М., Коцюрубенко Г. М. Доходи місцевих бюджетів у контексті формування бюджетної безпеки України // Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки. Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених. 2022. ОНУ. Одеса. С. 122—123.

10. Маринов Д. М. Фінансова політика та її вплив на зміцнення бюджетної безпеки України. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2023. Том 34 (73). № 1. С. 74—78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4803/73-1-12>

11. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

12. Офіційний сайт Міністерства фінансів України <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/>

13. Ситник Н. С., Беднарчук В. В. Оцінка рівня бюджетної безпеки України в умовах економічної нестабільності. Бізнес Інформ. 2022. № 10. С. 161—167. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-10-161-167>

References:

1. Lypkan, A. (2024), "Statistical assessment of macroeconomic threats to the economic security of Ukraine in the context of the Russian-Ukrainian war", Zbirnyk naukovykh prats Derzhavnoho podatkovoho universytetu, vol. 1, pp. 42—47. DOI: 10.32782/2617-5940.1.2024.6.

2. Zhytap, M. O. (2025), "The impact of macro-financial imbalances on the financial security of the state:

assessment tools and risk minimization strategies", Ekonomika ta suspilstvo, vol. 71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-15>.

3. Melnychuk, N. Yu., Zaliubovska, S. S. and Ivashchenko, O. A. (2019), "Assessing the impact of individual macroeconomic factors on budget indicators", Efektyvna ekonomika, vol. 6. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.6.16.

4. Shykina, N. and Sirenko, A. (2024), "State budget deficit as a leading indicator of the state's budgetary security", Nauk. visn. Odes. nats. ekon. un-tu, vol. 7—8 (320—321), pp. 108—113. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2024-7-8-320-321-108-113>.

5. Hnydiuk, I. V. and Yurenko, A. O. (2021), "Budgetary security as an integral component of the state's national security", Ekonomika ta pidpriemnytstvo, vol. 1 (118), pp. 94—98.

6. Hrytsyshen, D. O., Svirko, S. V. and Suprunova, I. V. (2019), "Budgetary security as an object of analytical research in the context of reforming the local budget management system", Investytsii: praktyka ta dosvid, vol. 24, pp. 129—134. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.-24.129.

7. Svirko, S., Dykyi, A., Dyka, O. and Trosteniuk, T. (2022), "Budgetary security as an integral component of the state's national security", Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice, vol. 6 (47), pp. 280—293. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.47.-2022.3913>.

8. Shykina, N. A. and Kotsurubenko, H. M. (2015), "Budgetary security of Ukraine: challenges of the present day", Rozvytok natsionalnoi ekonomiky: teoriia i praktyka: materialy mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii [Development of the national economy: theory and practice: Materials of the international scientific and practical conference], Ivano-Frankivsk — Ternopil, Ukraine, Vol. 3, pp. 125—126.

9. Marynov, D. M. and Kotsurubenko, H. M. (2022), "Local budget revenues in the context of forming Ukraine's budgetary security", Hlokalizatsiini aspekty innovatsiinoho rozvytku ekonomiky: materialy vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii molodykh vchenykh [Globalization aspects of innovative economic development], ONEU, Odesa, Ukraine, pp. 122—123.

10. Marynov, D. M. (2023), "Financial policy and its impact on strengthening Ukraine's budgetary security", Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Ekonomika i upravlinnia, vol. 34 (73), no. 1, pp. 74—78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4803/73-1-12>.

11. State Statistics Service of Ukraine (2025), available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>. (Accessed 26 May 2025).

12. Minfin Media (2025), available at: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/>. (Accessed 26 May 2025).

13. Sytnyk, N. S. and Bednarchuk, V. V. (2022), "Assessment of the level of budgetary security of Ukraine in conditions of economic instability", Biznes Inform, vol. 10, pp. 161—167. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-10-161-167>.

Стаття надійшла до редакції 30.05.2025 р.